

CURIERUL CREȘTIN

ORGAN OFICIAL AL DIECEZEI DE GHERLA.

CU UN ADAOS NEOFICIAL.

Abonamentul pe un an 200 Lei. Apare de 2 ori pe lună. Inserțiuni se primesc după învoială

Partea oficială.

Moartea Inaltului Regent

GEORGE BUZDUGAN

Țara este în doliu. În ziua de 7 Octomvrie 1929 a arborat drapel cernit căci a pierdut pe marele său fiu, pe Inaltul Regent George Buzdugan, care în dimineața acelei zile a trecut la celea eterne.

După marea pierdere, ce a suferit-o țara înainte cu doi ani prin moartea Majestății Sale Regelui Ferdinand, întregitorul de țară, neamul nostru trece prin o nouă, mare încercare, când pierde prin moartea Inaltului Regent George Buzdugan pe unul dintre cei mai geniali bărbați ai neamului.

În personalitatea repausatului Regent țara pierde pe acela, care prin înalta sa concepție și devotament, de atâtea ori manifestat pentru interesele obștești, și prin munca stăruitoare pusă în slujba țării și a neamului și-a câștigat merite neperitoare ce vor fi scrise cu litere de aur pe paginile istoriei acestui Neam.

Plutească pururea înaintea ochilor noștri, ca norul de foc de Dumnezeu trimis, amintirea aceluia, care a știut să facă din viața sa publică un simbol al modestiei, al muncii, al dreptății și al înțegrității. O astfel de pildă strălucitoare de conștiință dreaptă și curată ne-a fost providențial trimisă în zilele de crize politice și morale. Luceafărul, care s'a oprit astăzi acolo, unde este Domnul, ne arată drumul muncii și al înțegrității pe care și numai pe care, vom duce Țara la consolidare și progres.

În fața sicriului Inaltului Regent George c. Buzdugan umilit resignați în hotărârea înscrutabilă a Proniei Cerești ne asociăm și noi, Venerat Cler și lubit popor credincios, la doliul general al Țării, rugând pe Părintele ceresc, ca să ridice din sânul neamului nostru mulți aleși bărbați, asemenea lui George c. Buzdugan, iar Acestuia să-i dea cununa eternă a răsplății faptelor sale bogate, săvârșite spre binele patriei și al neamului.

Odihnească în pace!

Gherla, la 7 Octomvrie 1929.

Numiri.

Onoratul *Aurel Papiu* paroh în Bunești, este numit în aceeași calitate la parohia vacantă *Giorocuta* (D. Șamșodului).

Din șed. conz. 10 Sept. 1929.
Nr. 5176.

Onoratul *Victor Traian Pop*, administrator local în Suarăș, este numit în aceeași calitate la parohia vacantă *Valcăul de sus* (D. Valcăului).

Din șed. conz. 10 Sept. 1929.
Nr. 5146.

Onoratul *Vasile Huzo*, preot nou-hirotonit, este numit administrator local, la parohia *Apșa de mijloc, beneficiul superior* (D. Apșelor—Cehoslovacia).

Din șed. conz. 10 Sept. 1929.
Nr. 5000.

Onoratul *Andrei Berinde*, preot nou-hirotonit, este numit administrator local la parohia *Borșa III—Repedea* (D. Vișeuului).

Din șed. conz. 10 Sept. 1929.
Nr. 5285.

Onoratul *Felician Marica*, preot nou-hirotonit, este numit administrator local, la parohia *Varaiu* (D. Șomcutei).

Din șed. conz. 10 Sept. 1929.
Nr. 5242.

Onoratul *Iosif Mânzat*, preot nou-hirotonit, este numit administrator local, la parohia *Suarăș* (D. Olpretului).

Din șed. conz. 10 Sept. 1929.
Nr. 5225.

Mult Onoratul *Aureliu Oltean* paroh, protopop onorar în *Halmoșd* este numit în aceeași calitate la *Luna de jos* (D. Lujerdului).

Din șed. conz. 21 Sept. 1929.
Nr. 5424.

Onoratul *Nicolae Leményi* administrator local la *Stoiana* (D. Lujerdului), este numit paroh.

Din șed. conz. 18 Sept. 1929.
Nr. 5005.

Onoratul *Gavril Pop*, preot nou-hirotonit este numit administrator local la parohia *Hurez* și filia *Ponița* (D. Crasnei).

Din șed. conz. 15 Oct. 1929.
Nr. 5818.

Onoratul *Alimpiu Filip*, paroh în *Pir*, este numit în aceeași calitate la parohia *Badon* (D. Periceiu).

Din șed. conz. 28 Sept. 1929.
Nr. 5642.

Primire în Clerul tinăr.

S'au mai primit în Clerul tinăr eparhial și pe cursul I. al Academiei Noastre de Teologie următorii tineri cu bacalaureat. 1. *Bârlea Liviu* din Bârsăul de sus 2. *Costin Gheorghe* din Baia-Mare. 3. *Vasile Gheție* din Șomcuta-Mare. 4. *Mureșan Liviu* din Mihăiești și 5. *Demetriu Rusu* din Sânnicoara.

Din șed. conz. 8 Oct. 1929.
Nr. 5718.

Intregirea Forului delegat de I-a instanță Gherla.

Forul delegat de I-a instanță al tractelor *Gherla—Lujerd—Giula și Sânmărghita* se întregeste în modul următor:

Mult Onoratul *Iosif Sângeorgean* protopop tr. Lujerd paroh în Iclod este numit *asesor ordinar*; Onoratul *Alexandru Szilágyi* din Cubleș *asesor suplent*, iar Onoratul *Iuliu Marțian* din Dăbâca *defenzor matrimonial*.

Din șed. conz. 10 Sept. 1929.
Nr. 5047.

Bibliografie.

În „Biblioteca Euharistică” din Lugoj au apărut următoarele broșuri: Nr. 1. Ora de Adorație petrecută înaintea lui Isus din Sf. Euharistie. Ediția II. de Mult Onoratul și Clarisimul *Dr. George Fireza*.

Nr. 2. Ora Sfântă — din l. franceză, de Onoratul *Petre Herlo*.

Nr. 3. Zămislirea Nepătată — subiect pentru adorarea Preasfintei Euha-

ristii de Clarisimul *Dr. Iuliu Rațiu*.

Nr. 4. Adorație pentru sufletele din Purgator, din l. italiană de Clarisimul *Dr. Iuliu Rațiu*.

Toate aceste broșuri s'au tipărit în anul curent, cu aprobarea Prea Veneratului Ordinariat dela Lugoj.

Recomandăm cu căldură Veneratului Cler diecezan procurarea acestor frumoase cărțile, în deosebi de folosite pentru frații preoți înscrși în „Asociația Preoților adoratori“.

Se pot procura dela Reuniunea de Misiuni din dieceza Lugojului, în a cărei editură au apărut, costând Nr. 1: 15 Lei, Nrii 2, 3 și 4 fiecare câte 10 Lei, ori dela Librăria noastră diecezană.

Din șed. konz. 31 Aug. 1929.

Nr. 4915.

Concurs la parohii.

La parohia vacantă *Halmosd* județul Sălaj (D. Văcaului) se publică concurs cu termenul de 1 Noemvrie.

Din șed. konz. 21 Sept. 1929.

Nr. 5458.

Parohia vacantă *Bunești* (Săplac, districtul Gherlei) se curentează cu termenul de 1 Noemvrie 1929.

Din șed. konz. 14 Oct. 1929.

Nr. 5802.

Parohia nou înființată *Comlăușa* (D. Turțulu) se curentează cu termenul de 1 Noemvrie 1929.

Din șed. konz. 31 Aug. 1929.

Nr. 4886.

Doritorii de a dobândi aceste beneficii eparhiale, să-și înainteze rugările la Ordinariatul episcopal în termenul concursual — pe calea *oficiului protopopesc competent*, — provăzute cu următoarele documente:

1. Absolutorul teologic.
2. Atestat de serviciu dela oficiul protopopesc.
3. Extras autentic din protocolul școlar despre catehizarea elevilor școlari, în anul școlastic 927/28. la caz, că școala în anul școlastic trecut n'a funcționat atestat oficios că pruncii totuși au fost catehezați
4. Extras autentic din protocolul predicilor de pe un an, care se termină la data când se înaintează rugarea.

La rugările înaintate fără aceste documente, — dintre cari cele de sub 3 și 4 trebuie să fie vizate și autentificate de către oficiul protopopesc, — nu se va reflecta.

Concurs la post de cantor.

Cu termenul de 1 Noemvrie a. c. se publică concurs pentru:

1. Postul I. de cantor din orașul Satu-mare pe lângă venitul: 12 jughere cad. pământ arător, locuință, $\frac{2}{3}$ părți din stole și 8 m. cubi lemne de foc dela oraș.

2. Postul II. de cantor din orașul Satu-mare cu venitul: 12 jughere cad. pământ arător, bani de cvartir, $\frac{1}{3}$ parte din stole și 4 m. cubi lemne de foc dela oraș.

Doritorii de a câștiga acestea posturi își vor înainta cererile, însoțite de actele trebuincioase, la Oficiul parohial din Satu-mare.

Din șed. konz. 18 Sept. 1929.

Nr. 2757.

Necrolog

Cu durere anunțăm Veneratului Cler, că Mult Onoratul *Augustin c. Ossian*, fost paroh în Surupul de sus și protopop al tractului Șamșod, a repausat în Domnul în ziua de 2 Septemvrie a. c. în anul 72 al vieții și 46 al preoției.

*

Mult Onoratul *Pachomiu c. Pop* fost paroh-protopop onorar în *Lozna* (D. Surduc) a repausat în Domnul în ziua de 22 Septemvrie a. c. în anul 67 al vieții și 43 al preoției.

Onorat Frațiiile Voastre să aduceți la altarul Domnului rugăciunile pii în-datinat pentru odihna sufletelor adormiților în Hristos Frați.

Din șed. konz. 1 Oct. 1929.

Nr. 5535.

Episcop Dr. Iuliu Hossu

Partea neoficiala.

Regentul George V. Buzdugan

Cu inima coplesită de simțământul profunde și amarei dureri materne ce-o încearcă, Țara îndoliată, deplânge moartea preamatură a unui vrednic fiu.

Vrednic prin sentimentul de neprecupețit devotament și filială dragoste de neștirbită dreptate și grea răspundere, cari l-au însuflețit...

Vrednic prin spiritul tenace și lucid, capace și deprins să cumpănească just și imparțial, să coordoneze strategice și să pacifice părințește adversitățile: spirit care l-a călăuzit neobosit toată viața...

Vrednic prin dârjenia voinței de a servi și a se subordona misiunii nobile, cu care fusese însărcinat alături de alți doi investiți...

Această întreită vrednicie era învăluită, fără intermitențe, în mantaua sombră a modestiei. Gândindu-mă la el, îmi amintesc că undeva am citit: Modestia sinceră constituie pentru merit ceea ce într'un desemn înseamnă umbra estompată — îl scoate în relief.

Pilda vieții defunctului Regent, care a urcat tăcut, fără vâlvă de tobe și surle asurzitoare, pe îndelete, fără rezim și fără îmbrânceană, toate treptele ierarhiei sociale, confirmă strălucit adevărul acestei observații. Scos în lumină a radiat în juru-i, autoritate apreciabilă.

Tactul lui politic, un tainic simț de echilibru și o deosebită abilitate de a desvălui și influența actele sufletești ale celor în a căror tovărășie viețuia și muncea, l-au ajutat să dea Regenței acea admirabilă unitate de gând și acțiune, care a impus atât de mult.

Datorită acestor însușiri s'a simțit fără încetare îndboldit să caute înlăturarea unor prorocite încordări politice

din provinciile alipite și Vechiul Regat, încordări dăunătoare simțitor și iremediabil, fenomenului de normală unificare lăuntrică a Statului Român.

Domnul să se milostivească asupra sufletului celui ce din nobil desinteres și-a închinat inimă, gând și voință, binelui și fericirii Țării Românești...

Note biografice

„Inaltul Regent George V. Buzdugan s'a născut la Focșani, la 10 Februarie 1867. Licențiat al Facultății de Drept din București, este numit în Ianuarie 1892, substituit la Tribunalul Neamț — de unde este încurând mutat la Râmnicul-Sărat, în aceeași calitate. În Noembrie din același an, devine supleant la tribunalul Râmnicul-Sărat, apoi la tribunalul Căvurlui, unde este înaintat judecător de ședință la 20 Iunie 1895. Numit președinte al tribunalului Dorohoi, la 30 Septembrie 1900 — și apoi succesiv al secțiunii II-a a Tribunalului Brăila, și al s. III-a a Tribunalului Ilfov — este înaintat Consilier la Curtea de Apel din București la 1 Septembrie 1905, pentru a trece ca prezident al Secțiunii IV-a a aceleiași Curți la 31 Mai 1910.

Consilier la Curtea de Casație în urma decretului din 30 Octombrie 1910 — și repartizat secțiunii II-a devine președintele secțiunii I-a a Inaltei Curți după război, la 28 August 1919. La 5 August 1924, — însăfășit un Inalt Decret Regal investea pe George V. Buzdugan cu suprema hermină a organizației noastre judiciare înălțându-l în fruntea magistraturii țării, în calitate de Prim-Președinte

al Inaltei Curți de Casație și Justiție.

Desemnat ca eventual Regent prin legea din 4 Ianuarie 1926, — care schimbă ordinea succesiunii la Tronul României, — George Buzdugan își părăsește la moartea Regelui Ferdinand I. înalta lui funcțiune judecătorească, spre a primi sarcina celei mai grele dintre magistraturele politice: la 20 Iulie 1927, împreună cu Alteța Sa Regală Principele Nicolae și cu I. P. S. Patriarh Miron Cristea, el depunea în fața Corpurilor Legiuitoare reunite jurământul de Inalt Regent al Țării, — luând astfel în mâini destinele superioare ale Neamului pentru perioada minorității Regelui Mihai I., a cărui majoritate constituțională nu se împlinește decât peste 10 ani, în 1939“.

(Datele biografice dnpă „Curentul“).

Inmormântarea Inaltului Regent Gb. Buzdugan.

Inaltul Regent George V. Buzdugan a încetat din viață Luni în 7 Octomvrie a. c. la locuința sa din București, strada General Budișteanu No. 16 în mijlocul familiei sale îndurerate și în prezența d-lui prim-ministru Iuliu Maniu și a membrilor din Guvern, a prietenilor săi și a medicilor cari l-au îngrijit cu conștientiozitate deosebită...

Marti după amiază la orele 4 a avut loc ceremonia transportării rămășițelor pământești ale Inaltului Regent la Ateneu.

Miercuri la Ateneu după ce la Parlament se înfăptuise alegerea noului Regent, a avut loc jalnica ceremonie a transportării distinsului defunct spre cripta familiei dela Faraoni.

Un public foarte numeros a fost de față pentru a da ultimul adio sfetnicului repausat. Asistența selectă au constituit-o numeroși notabili și corifei ai tuturor tagmelor sociale, reprezentanți ai tuturor partidelor politice, instituțiilor publice și private, corpurilor diplomatice străine etc. Coroanele depuse au fost în număr însemnat. De remarcate: coroana M. S. Regelui

Mihai I., Principesei Elena, Inalta Regentă, Legațiunile străine, Curtea de Casație, Guvernul francez, german, belgian, bulgar, turc, Senatul, Camera, Partidul liberal, evreesc, Regele Serbiei, Banca Națională etc.

Serviciul religios a fost oficiat de către P. S.-lor Platon Ciosu și Tit. Simedrea vicarii Patriarhiei înconjurati de Inaltul cler ortodox.

Răspun-surile au fost date de corul Patriarhiei condus de d. prof. Gh. Cucu.

După terminarea „Veșnicei Pomeniri“ opt ostași îmbrăcați în negru au ridicat sicriul și purtându-l pe umeri l-au dus în curtea Ateneului unde l-au depus pe un afet de tun. Fanfarele au întonat imnul funebru.

Panglicele dela carul mortuar au fost ținute din dreaptă: de d-nii general Mărdărescu, Șt. Cicio-Pöp președintele camerei și Iuliu Maniu, prim-ministru; în partea stângă d-nii general Petala, Traian Bratu preș. Senatului și Oscar Niculescu, prim-președinte la Inalta Curte de Casație. Perna cu decorații a fost purtată de d. gen. N. Panaitescu însoțit de d-nii gen. Popescu și gen. Păltineanu. Afetul e tras de șase cai de pompe funebre. Pe afet două coroane de crisanteme, una a Casei Regale și alta a Inaltei Regențe, acoperă sicriul. După carul mortuar au urmat membrii familiei și Inalta Regentă. S. S. Patriarhul a urmat cortegiul până la Palatul Regal iar A. S. R. Principele Nicolae și Dl. Constantin Sărățeanu până la Gara de Nord, unde trenul mortuar îmbrăcat în zăbranic, tricolor și brad așteaptă să primească rămășițele pământești... La ceasurile 6:30 după ultimele rugăciuni, și cântări de onoruri, trenul se pornește încet-încet și într-o liniște mortuală până nu se mai vede. Dealungul drumului prin gări oameni cu torți aprinse umpleau peroanele și priviau în tăcere trenul cu scumpele rămășițe. Pe lângă d. Iuliu Maniu, din guvern numeroși membrii au luat loc în tren. In gara Faraoni (de aici înaintea „Gh. Buzdugan“) trenul a sosit la orele 8 dim. întâmpinat de lume multă.

Sicriul a fost scoborât din tren de un grup de primari rurali și așezat pe un afet de tun.

Până la criptă cortegiul parcurse 2 Km. Panglicele au fost ținute de d-nii Iuliu Maniu, Gr. Iunian, Traian Bratu, gen. Mărdărescu și gen. Petala.

Coroanele au fost puse în 6 care. Acele, care nu au încăput, erau purtate de țărani. Dealungul drumului cortegiul a trecut pe sub trei arcuri funebre. De amândouă părțile șoselei, țărani numeroși, își plecau îndurerați fruntea.

La cripta, așezată în fața moșiei Buzdugan, s'a oficiat serviciul religios al înmormântărei.

La ora 9'20 sicriul a fost scoborit în pământ. Bubuiturile tunului acoperă jalea asistenței.

De strajă la mormânt a rămas doar o cruce simplă de piatră înfiptă la câpătâiul fostului Regent Buzdugan...

Doliul Gherlei.

În după amiaza zilei de Luni 7 Octomvrie, îndată ce a pătruns și în orașul nostru trista veste a pierderii fostului sfetnic al Regelui minor, deasupra fațadelor tuturor caselor s'au ivit și au început a fâlfâi plângător îndoliatele drapele, tricolorul național drapat cu zăbranic negru.

Frământarea lor neastâmpărată vădia par'că, o jale adâncă și o stăruițoare rugăminte:

Români, luați aminte, un frate al vostru v'a părăsit mutându-se dela voi la cele veșnice. Conțeniți pentru câteva zile alergătura voastră cotidiană și neodihnită, aduceți fără șovăire, căci secuvine, acest umil omagiu celui ce a fost înțeleptul și harnicul George Buzdugan.

Oferiți memoriei Lui acest prinos de recunoștință — pe care cunoștința Neamului o încuviințează de — bine meritată...

Jurnalele sosite din capitală, cu chenar cerniț, aduceau amănunte despre agitația dureroasă și înfrigurată din inima țării și de întreg cuprinsul ei,

pricinuită de înfrângerea acestui puternic stâlp din clădirea vieții noastre de stat. Desvăleau îngrijorarea pe care implicit o aducea această pierdere tuturor fiilor credincioși ai acestei Țări, în pragul unui viitor nedeslușit și plin de mahnicioase și neprevăzute surprize. Școale și-au închis pentru câteva zile ușile, magazinele și-au lăsat în jos storurile — doliul a fost general.

Joi, în 10 Octomvrie la ceasurile 9 a. m. în catedrala noastră s'a oficiat din partea Reverendisimului Dr. V. Bojor asistat de numeroși preoți, lectori, acoliți, Liturghia solemnă funebră toți slujitorii altarului fiind îmbrăcați în odăjdii negre.

Panegiricul l-a rostit Clarisimul Dr. George Bob — dând glas de largă rezonanță durerii vii a credincioșilor Bisericii noastre și făcând juste aprecieri omagiale asupra personalității fostului Regent.

Pe străzile orașului fanfara militară întona imnuri funebre a căror ecou pătrundea plângător până în preajma sfântului altar, invocând milostivire cerească pentru sufletul defunctului Regent.

* * *

Alegerea noului Regent.

La ora 9'30 s'a oficiat la Patriarhie, un serviciu religios, cu ocazia solemnității alegerii noului Regent în locul rămas vacant prin decedarea Inaltului Regent George Buzdugan. A oficiat Arhim. Plăton Ciosu, vicarul Patriarhiei înconjurat de cler. După serviciul religios asistența a trecut în sala adunării deputaților. Către ceasurile 11 sosește după audiență dela Regentă și dela M. S. R. Regina Maria, d. prim-ministru Iuliu Maniu. La ora 11'45 d. Maniu poștește în cabinetul său printr'un șef de cabinet pe d. N. Iorga. Nu mult după aceea e invitat în cabinetul primului ministru d. dr. V. Lupu.

La ora 12 își face apariția în sala Adunării deputaților d. Iuliu Maniu însoțit de membrii guvernului și dl. Ștefan Cicio-Pop prln câteva cuvinte

declară deschisă adunarea constituită ca reprezentanță națională, adresându-i tot odată un călduros apel.

Urmează discursul d-lui prim-ministru. După ce face istoricul familiei Înaltului Regent dispărut ducând firul geneologic până în veacul al XVII., închină următoarele cuvinte de recunoștință memoriei lui George Buzdugan: „Neamul românesc a pierdut unul dintre cei mai mari sprijinitori ai săi. România îndoliată și guvernul său deplânge pe marele fiu și îi vor rămâne veșnic recunoscători. Continuând o linie de înaintași, Gh. Buzdugan a încetat din viață încredințat de necesitatea adâncă a îndatoririlor și a răspunderii. Azi când a plecat dintre noi, încercăm o adâncă durere. Slavă adâncă, pentru cel care a plecat dintre noi”. Merită să fie deasemenea relevat discursul concis și just al d-lui N. Iorga: „Partidul meu se asociază la expresiunea vie a regretelor pentru cel care s'a dus dintre noi. În cel care a fost Regentatul Buzdugan au fost trei mari virtuți. Cea dintâi, era virtutea de rassă. A doua însușire era înalta lui intelectualitate, dându-i conștiința clară a îndatoririlor sale”.

„Și cea mai mare însușire: a știut în timp de parvenitism, să fie simplu, sacrificându-și propria sa individualitate. Urez aceuia ce se va alege azi să se inspire dela cel mare model. Și când spun aceasta, o spun pentru că toți ne punem încrederea în el”.

A urmat discursul d-lui V. Toncescu. Remarcăm: „În pragul mormântului deschis, aducând mărturia admirațiunii noastre, gândul nostru întreg este, că neamul românesc a pierdut mult prea de vreme pe acest bun român, chemat prin vârtejul împrejurărilor, să-și spună cuvânt hotărîtor și înțelept în conducerea destinului țării românești”. Tot atât de elogioase au fost discursurile d-lor: Hans Otto Roth care a vorbit în numele partidului german, d. dr. Lupu, d. Gh. Bethlen, d. Mayer Ebner (partidul evreesc).

După acestea, d. prim-președinte rostește aceste memorabilele cuvinte preliminare înainte de a se purcede la alegerea noului Regent: „Vă rog d-lor deputați și senatori, scoborâți-vă în conștiința dv. și vă exercitați acest drept de vot legal și constituțional”.

După discursul d-lui N. Iorga și după ingenioasa punere la punct a însurectului reprezentant al partidului social. democrat dl. dep. Flueraș, ședința se suspendă pentru 30 minute.

La redeschiderea ședinței — la orele 1 și 30 min. — se procedează la vot cu apel nominal, începându-se cu membrii Senatului.

*

La orele 3 și 5 min. după amiază s'a despuiat scrutinul, găsindu-se 493 voturi exprimate pentru, 1 nul și 10 albe. Au obținut: Constantin Sărățeanu 445 voturi, Gen. Prezan 22 v., Princip. Carol 9 v., I. P. S. Sa Mitropolitul Suciul 1 v.

Președintele adunării, d. Șt. Cicio-Pop, declară ales pe d. *Constantin Sărățeanu* (adunarea aclamă în picioare). Urmează depunerea jurământului noului Regent.

La orele 4 p. m. în mijlocul aclamațiilor furtunoase, își fac intrarea Principele-Regent Nicolae în uniformă de marină, Înaltul Patriarh-Regent Miron Cristea, împreună cu noul ales Înaltul Regent Constantin Sărățeanu. După încetarea ovațiilor, mitropolitul Pimen dă hârtia pe care e scris jurământul noului Regent care punând mâna pe cruce îl citește, sărută apoi crucea și semnează jurământul pe care îl contra-semnează dl. Șt. Cicio-Pop și d. Iuliu Maniu.

Mitropolitul Pimen înmânează apoi documentul d-lui Șt. Cicio-Pop, care întorcându-se înspre incintă strigă în mijlocul nesfârșitelor urale: „Trăiască Regele! Trăiască Dinastia! Trăiască Înalta Regență! Trăiască România mare și eternă”!

Din Apostolatul Prea Sfințitului Iuliu

— Peregrinajul dela Sf. Mănăstire a Strâmbului. — Sfințirea bisericilor din Codmeniș și Cociu. —

Abia reîntors dela sfânta Mănăstire a Moiseiului Prea Sfinția Sa Episcopul nostru Iuliu în anul acesta pentru a treia oară prezidează pelerinajul dela *sf. Mănăstire a Strâmbului* la sărbătoarea Înălțării Sfintei Cruci. În vederea acestuia în 13 Septembrie sosește la comuna părintelui Atanziiu Georgiu, Chiuești, de unde în dimineața zilei de 14 Septembrie, ziua Crucii, pleacă la sfânta Mănăstire unde procesiunile satelor din jur: Strîmbu, Chiuești, Lelești, Mihăiești, Boereni, Ambriciu, Agrieș, Cășei, Rugășești, etc., î-L întimpină cu evlavioase cântări.

Pontifică Sfânta Liturghie, încunjurat de preoții: *Dioniziu Vaida* canonic; protopop Gavril Marțian, preoții: Emil Sigharteu, Ilie Manu, Marțian, At. Georgiu, Al. Mureșan, M. Sigharteu, Ioan Bușița, diaconizând Clarisimul Dr. George Bob, profesor de Teologie și Mihail Rațiu, din Lelești.

După sfânta Liturghie Prea Sfinția Sa vorbește poporului adunat în număr de 5—6 mii despre însemnătatea jertfei de pe sfânta Cruce, îndemnând credincioșii la păstrarea credinței adevărate, ferindu-se de rătăcirile pocăiților, ceea ce poporul ascultă cu multă cuvioșie.

Urmează recepțiile și masa premersă de jertfa zilei, — după care Prea Sfinția Sa însoțit de canonicul *D. Vaida* și profesorul *Dr. G. Bob*, pleacă pentru sfințirea bisericii noi din *Codmeniș*.

* * *

Câteva sute de suflete formează populația acestei comune — vis-à-vis cu Răstocii. În trecere prin comuna *Buzas*, poporul întimpină cu cântări pe Prea Sfinția Sa Arhiepiscopul; iar la intrarea în *Codmeniș* este salutat cu frumoase cuvinte de pretorele *Alexa* din Ileanda-Mare, care între altele amintește cuvintele Prea Sfinției Sale spuse în lupta din Senat în legătură cu Legea Cultelor. Trece apoi Prea Sfințitul Arhiepiscop pe ulița împodobită cu ramuri verzi presărate de florile școlarilor. În poarta bise-

ricii vorbește preotul local *Adolf Costin*, răspunzându-i Prea Sfințitul Arhiepiscop; urmează apoi serviciul Inseratului și Litia, — iar Duminecă în 15 Septembrie, Mănecatul, Serviciul Sfințirii și Sfânta Liturghie pontificată. La slujba sfințirii și sfintei Liturghii este ajutat de preoții: canonic Dioniziu Vaida, protopop Ambroziu Plăian, preoții George Pop, Andrei Pop, Vasile Pop, Vasile Ghițiu, Augustin Bud, Gh. Căpălnea, V. Cosma, I. Buzura și diaconii: Clarisimul Dr. G. Bob și Cornel Hossu. Cântările sunt executate de teologi, în frunte cu preotul Augustin Nechita. După sfânta Liturghie, Prea Sfințitul Arhiepiscop vorbește mulțimei adunate în număr de 7—8 mii, arătându-le calea adevăratei credințe de urmat. O prea frumoasă faptă a credinței este și biserica cu atâtea jertfe edificată de Codmenișenii buni și credincioși care împune tuturor cari o privesc și prin situația sa, fiind văzută de toți trecătorii prin aceea parte a Someșului.

Urmează recepțiile cari, durează mai bine de o oră și masa comună la casa parohială.

După care Prea Sfinția Sa, încălzit de sufletești mângăieri, se reîntoarce la reședință împreună cu suita.

G. B.

* * *

După muncă odihnă și răsplată se cuvine lucrătorului. Aceasta recompensă o primesc credincioșii în frunte cu parohul local din Cociu răsărind ziua de 22 Septembrie a. c. Primesc odihnă, întrucât e terminată munca grea și obositoare de a ridica lăcaș de închinăciune lui Dumnezeu și văd realizat scopul, văd satul lor împodobit cu o frumoasă biserică, ce-și înalță falnic turnul spre ceriu și să lasă văzut și admirat de lumea multă din satele din jur de pe frumoșul șes al Someșului. Primesc răsplată pogorându-se în mijlocul lor P. S. S. Dr. Iuliu Hossu spre a-i împărtași cu bogatele binecuvântări.

Primirea Arhierelui.

Prea Sfinția Sa părăsind reședința, însoțit de Revs. D. Dr. George Vidican canonic, în ziua de 21 Sept. p. m. se îndreaptă spre comuna Cociu pentru îndeplinirea înaltei Sale misiuni încredințate din partea Domnului. În comuna vecină Mogoșeni este întâmpinat din partea unui grup de călăreți format din tineretul din Cociu și condus la locul destinat. Ajungând la poarta triumfală, este primit din partea primarului cu călduroase cuvinte de bun sosire, iar din partea D-lui învățator Ioan Nușfălean i-se îndreaptă o cuvântare, înălțătoare și binecompusă, exprimând bucuria ce o simte întreg satul cu aceasta ocazie și dorind ca binecuvântările ce le aduce cu sine înaltul Arhieriu să se pogore îmbelșugat asupra acestei comuni. — La biserică P. S. Sa este așteptat din partea clerului cu pompă obișnuită și parohul local On. D. Iuliu Sonea prin o cuvântare în care arată zelul P. S. Sale în îndeplinirea misiunii de Arhieriu, care nu ia în considerare oboseala ce se simte cu vizitarea fiilor săi sufletești, ci după vizitația canonică înfăptuită numai acum 4 ani, iată vine iarăși la dorința poporului în mijlocul lui ca să sfințească noul locaș al Domnului. Răspunde P. S. S. prin cuvinte convingătoare și părințești, că oboseala nu o simte niciodată când e vorba de îndeplinirea datorinței, și, și acum cu bucurie a venit să sfințească noul locaș ridicat în locul celui vechiu. După aceasta este condus P. S. S. din partea clerului la altar, unde se oficiază înseratul și liția.

Celebrarea sfințirii.

Răsare ziua deplinei bucurii a credincioșilor din Cociu, ziua de 22 Sept. 1929. P. S. Sa este condus de la casa parohială la biserică din partea clerului participant și în mijlocul sunetului duios al fanfarei din comuna Șieu-Măgheruș, alcătuită și condusă din partea părintelui On. Vasile Lazar. Se celebrează sfințirea bisericii și sf. Liturghie arhierască concelebranți fiind: Rev. D. Dr. Gheorghe Vidican, Mult Onorajii D: Ioan Botean, Pavel Salvan, Ștefan Bușia; On. D. Ioan Nagy, Vasile Mititean Iuliu Sonea, Nicolae Oprea, Victor Zimveliu, Mihailu Someșan, Teofil Bocoș, Matei Zăgrean, Mihailu Manișu, Ioan Maxim, Teodor

Oprea, Toma Bulea și Teodor Adace și diaconisind Cl. D. Dr. Gheorghe Bob și Cl. Ioan Seplecan. Răspunsurile la sf. Liturghie sunt date din partea clericilor Emil Pop, Gavril Blaga, Aurel Fărcaș și a mai multor cantori veniți la solemnitate. Este de remarcat priceazna executată cu multă măiestrie din partea fanfarei. La finea sf. Liturghii toată suflarea ieși afară și se postează în grădina bisericii și strada din față. P. S. Sa însoțit de preoții concelebranți vine să urce tribuna, improvizată, din fața alor circ: 5000 de credincioși printre cari intelectualii. M. On. Pompei Făgărășan, On. Florian Sonea, Dr. Ioan Butta notar public din Beclean, Dr. Aurel Iuga medic, Dr. Vasile Pop avocat, Dr. Ioan Precup. avocat, Dumitru Scurtu prof. Cluj, Emil Sonea student, Ioan Hales notar cerc., Valer Baciuc contabil, Aurel Doros învățator, I. Rusu învățator, Ilie Rus învățator și alții, acăr nume ne scapă. În fața acestei mulțimi impunătoare își desvoaltă P. S. Sa cuvântarea frumoasă și înălțătoare, a cărei scop este să deștepte în inimile mulțimii credința în biserica Romei și Crucea lui Hristos. Cuvintele magnetice ce ieșeau de pe buzele Arhierelui, au ținut imobilă privirea mulțimii. În cuvântare arată P. S. Sa, cum icoana care odinioară strălucea pe marginea lacului Genezaret, când Mântuitorul vestește de pe corabia lui Petru cuvântul mântuirii, se reproduce azi lângă biserică din Cociu, cum Sf. Petru cerșind cuvântul lui Isus, aruncă mrejea și are rezultat oboseala sa prinzind mulțimea peștilor. Aceleași cuvinte, spune P. S. Sa, se vestesc și azi și fericiți, cei ce primesc cuvintele acestea și lucră după îndemnul lor, căci oboseala, precum aceea a Sf-lui Petru, nu va fi fără rezultat, ci vor avea fericire, pentru că Isus o spune „Fericiți cei ce aud cuvântul meu și-l primesc pe dânsul”, vor avea viață, căci „Cuvintele mele viață sunt” zice iarăși Isus. Îndeamnă deci pe credincioși să primească acestea cuvinte Dumnezeuști, să lucreze după îndemnul lor înoindu-și sufletele. Mai pe sus de toate arată P. S. Sa frumuseța credinței ce domnește în Biserica Romei și Crucea lui Hristos, îndemnând credincioșii să rămână alipiți de aceasta credință, fiind fericiți a face parte din bi-

serica cea adevărată și să nu dea ascultare acelor care ar voii să-i abată prin promisiuni deșerte și să-i ducă pe căile pieririi, ci decâteori vor vedea lăcașul măreți din Cociu să-și aducă aminte de cuvintele auzite cu ocaziunea sfințirii lui. — Aduce apoi laudă parohului local, curatorimii, artistiei comunale și tuturor credincioșilor pentru munca și jertfa depusă cu ridicarea casei Domnului și împarte tuturor Binecuvântarea Papală. Cu aceasta se termină ceremonialul sfințirii de caracter pur religios.

La ora 2 P. S. Sa face recepții în casa parohială. Se prezintă preoțimea, intelectualii, curatorimea și artistia comunală.

La ora 4 s'a dat un banchet în pavilionul improvizat spre acest scop. La finea banchetului P. S. S. prin cuvinte călduroase își ia rămas bun, dorind să se întâlnească iarăși cu toții la asemeni ocaziuni, apoi condus de banderiu și însoțit până departe de sunetul famfarei se îndreaptă spre reședință.

Seara urmează petrecere pentru intelectuali și popor.

Cu câți modestul subsemnat am avut ocazie să vorbesc despre praznicul zilei, am aflat biserica de foarte frumoasă, iar întreg praznicul de peste așteptare reușit.

Ioan Seplocan
paroh în Reteag.

Sfânta Cruce.

— Pelerinajul Sf. ntei Cruci la Mănhstirea din Nicula. —

Nicula!

Nicula! Acest nume al unui sătuleț din valea Someșului remarcă multe. Mai întâiu un sătuleț deluros și sărăcit — ca toate satele din aceasta vale — cu câmpuri nu bogăți în recolte și păduroși, cu credincioși pioși și deschiși la suflet — ospitalierii pelerinilor, mai târziu iconari curteerători de sate, trăind și din agoniseala binecuvântată a acestor bani.

Nicula! Îți istorisește documentar teatrul unei istorii sfinte și cerești când Voința și Înțelepciunea Dzeiască cărmuitoarea lumii fizice și metafizice, a binevoit să deschidă ochii acelor — și ai noștri — dibuitori în necredință, prin lăcrimarea chipului Maica D. N. Isus Hristos, zugrăvită pe tabla de tei sfânt, — ridicând dinspre pământ la cer privirile noastre pătimase în priviri pioase de suspine.

Nicula! Mai reprezintă imaginație caravane de creștini obosiți în drum peste dealuri și văi venite din mari depărtări, un sat: furnicar de cercetători sosiți la „*Mater dolorosa*”; Maica durerilor noastre, ale tuturor și'n pri-

mul rând ale Fiului Său mult iubit, s Mănătire; lăcas de adevărate reculegeri și primeniri sufletești pentru aceia cari știu să-o contempleze și să-o roage, și o compactă mulțime îndesuită împrejurului s. Mănăstiri cu sfânta Icoană făcătoare de minuni.

Acest cuvânt: Nicula! — dă un bogat material pios fantaziei cu varii subiecte pentru contemplații.

Pioasele amintiri sărbătorite la s. Icoană nu se țin numai pe la s. Mărie-Mare ci se obicinuesc și pe la s. Mărie-Mică și pela sărbătoarea s. Cruci, la Taiarea Capului Sf. Ioan și în alte praznice de vară, începând dela Buna-vestire.

Calvar și Cruce

Cu ocazia sărbătorii s. Cruci, când se încheie pelerinajele, în număr frumos a sosit la rugă — ca la alte pelerinajii — aceeași țărâtime umilă și credincioasă, dela talpă țării departe de mai marii zilei, însă aproape de Mai-Marele vremilor și a vecinicii, cu aceeași credință în taina Crucii nepă-

trunsă. *Calvar și Cruce! Intradevăr mare taină și înfiorătoare tragedie!!!*

Ce sunt tragediile istoriei?! Ce sunt tragediile Cezarilor, ale lui Napoleon și ale Țarilor în comparație cu tragedia Calvarului?! Ce sunt micile noastre tragedii individuale?! Ce a fost tragedia războiului mondial și ce ar fi o viitoare tragedie a unui războiu universal!? Niște simple însuccese, poticniri fără atenție și mici explozii da clăbuci gazoși.

Toate tragediile omenirii de pe acest planet — cari au fost sau vor fi — nu întrec nici în mărime și nici nu impresionează atât de zguduitor ca singura tragedie a Calvarului! Să presupunem un moment dat când oamenii tuturor continentelor s'ar sfâșia cu ghiare de vulturi și de lei hățind carnea de pe oase, s'ar schilodi cu bombe, obuze, șrapnele, cu ghiulele mari de tunuri uriașe și dacă s'ar asfixia globul terestru cu cele mai năpraznice gaze corosive; cu toate acestea, acest iad al norilor de fum și gaze cu clo-cote, cu țipete cu urlete și cu răcnete asurzitoare ale oamenilor și ale animalelor tăvălite pe pământ în belți de noroi și sânge, n'ar fi ceeace a fost Golgota. Cu toate aceste durerile *Domnului Hristos* sunt incomparabile! Încăierarea de fiare ar fi un accident și încă un banal accident universal în comparație cu *Golgota Crucii*, fiindcă am fi prada pornirilor proprii imposibil să ne acuzăm.

Dar Isus prada zbicelor de plumb!? Abandonat, huiduit, scuipat și pălmuit de orbii cărora le-a dat vedere; de surzii, de mușii, de leproșii și de flămâzii cărora le-a dat auz, grai, sănătate și pâine. Și tot ei au fost acei cari au strigat înnebuniți de patimi: „*răstignește-l, răstignește-l!*...” desfășurând tragedia Calvarului cu un singur erou: Hristos. Mai mult! Acel acuzat: Hristos, — ca semn al batjocurilor neobrăzate fără remușcări de conștiință, ale unor suflete tocite, cerbicoase și orbite în mașinărisimul calcililor reci de egoisme, fie individuale

fie naționale — a fost maltratat cu porniri de bestii în așa fel încât să nu se pomenească în istorii o mai mare batjocură. Procesul și sentința definitivă a spânzurării pe lemnul Crucii n'a fost ca a criminalilor dela ordinea zilei — deși Hristos nu era criminal. Și n'a decurs în cadrele legii ci în cadrele unei uri care cerea răzbunare prin exploatarea masei ignorante de câțiva potentați mandarini în haine de arhieriei. Nu! Mai întâiu trădare și vociferări de huiduire ale haimanalelor Ierusalimului — cari hoinărind din cârciumă în cârciumă până'n zori, la vestea prinderii lui Isus alergau după El; — apoi în sala mare de debateri alui Pilat potopul de răgete ale rabilor și ale adunării bu-mace trezită din somn de vociferările bâlbăitorilor turmentați, zbi-ciuirea zbirilor cruzi, încoronarea aspră cu spini, sentința: „*nevinovat sunt de s ngele acelui drept! Sângele lui asupra noastră și asupra fiilor noștri!*...” Urcarea Calvalului sub povara crucii, căderea sub cruce fixarea la lemn, burete cu oțet, „*Consumatum est!*”.

Și atâta, ironie, sarcasm și tortură grosolană este prea puțin.

Au spânzurat cu groase și ruginite piroane pe lemnul lui Varava, a lui Disma și a celorlalți.. Înțelepciunea și Bunătate înfinită — pe *Isus Indulgentul* — pentruca un neam fără frânele moralei universale să rădă în rânjet sordid la împlinirea unei patimi.. „*să se coboare de pe cruce!*”.

Durerile Domnului Hristos scurse lent și vionent în sala de judecată, pe drumul Golgotei și pe Crucea din vârful ei sunt neasemănate. Tragedia jertfei de Cruce pe Calvar a Domnului nostru Isus Hristos este incomprehensibilă față de toate tragediile adunate din trecut și viitor. Este incomparabilă! Pentru ce?...

Serviciile divine.

La sărbătoarea comemorării s. Cruci pregătirea credincioșilor pentru primirea

s. Sacrament al Cuminecării și ceremonialul religios s'a săvârșit de mai mulți preoți sub conducerea neobositului Rev. dn. canonic *Dr. Victor Bojor*.

Vineri în 13 Sept. a. c. s'a oficiat Vecernia și paraclisul ținându-se și o parte din predica pentru aceasta sărbătoare de *Reverendisimul domn canonic Dr. Victor Bojor*.

Reverendisimul grăind mai mult de un ceas a arătat prigonirile creștinilor din cele 3 veacuri, pâna la Constantin. Constantin luminat de D-zeu a făcut un steag în forma Crucii ce a văzut-o pe cer... Cu acest steag a ieșit biruitor atât în bătălii... dela podul Milviu cât și în alte bătăi... Impăratul Adrian a necinsit mormântul D, N. Isus Hristos ...ridicând deasupra lui o biserică păgânească în cinstea zeității desfrânărilor: Venus... Marele Constantin și sfânta sa Maică Elena a dărâmat aceea bis. împreună cu idolul.

S'au făcut săpături în acel loc și s'au aflat trei cruci, iar de o lature titlușul de pe cruce: *Isus Nazari- neanul*... Ca să se cunoască care este a Mântuitorului, Macariu episcop din Ierusalim prin rugăciuni și prin atingerea uneia dintre cruci de o bolnavă — care s'a și vindecat — a recunoscut care este adevărata cruce pe care a fost răstignit D. N. Isus Hr."

Arată așezarea sărbătorii, zidirea unei bisericii la Roma numită biserică „*Sfintei Crucii din Ierusalim*” unde a fost trimisă o parte din s. Cruce, iar cealaltă păstrată în Biserica ce s'a zidit lângă s. mormânt, ștergerea pedepsei cu răstignire pe cruce întru cinstea s. Crucii... Mărturisirea sf. Ciril și s. Paolin despre minunea integrității s. Crucii deși se împărțeau bucăți din ea credincioșilor și unor biserici. În fine combate dușmanii crucii și'n special înferează secta pocăită exemplificând puterea semnului s. Crucii, „pe care-l fac rău atâția creștini”...

Încă de *Vineri* au fost expuse pe o masă în Mănăstireii fotografii, reprezentând părți din s. Cruce și din coroana de spini, inscripția Crucii, pi-

ronul alături cu un document care confirma pregătirea lui în Roma după exemplarul aceluia cu care a fost pironit Domnul Hristos, — păstrat în Roma la biserică „*Sfânta Cruce din Ierusalim*” etc.

Rev. dn canonic Dr. Victor Bojor la sentimentele de reverință pentru s. Icoană a Maicii Domnului a știut foarte abil a-le strecura și adânci resemnații în Crucea Domnului Hristos celor cari sărutau s. Icoană și apoi priviau și fotografiile cu obiectele sfinte. Aceste obiecte au fost expuse în tot timpul pelerinajului și este o obicinuință a rev. dn. canonic — încă de mai înainte — a-le expune.

Sâmbătă la sărbătoarea s. Crucii s'au celebrat două liturghii. Prima s'a oficiat în s. Mănăstire dimineața la ora 6 de *M. On. D. Cupșa, M. On. Ioan Melian și On. C. Podoaba*, cumiucând din două potire. A doua liturghie s'a celebrat la ora 10 de *Rev. dn. can. Dr. Victor Bojor și de On. M. Zăgorean* în pavilionul din dreapta s. Mănăstiri în liniștea dela marginea pădurii. Împărțășirea cu s. Sacrament al Cuminecării s'a făcut din 3 potire. Înainte de s. liturghie s'a oficiat Mănecatul, închinarea s. Crucii și sfințirea apei. În timpul s. liturghii s'a ținut o predică înălțătoare în sânul naturii, unde unii ascultători poposeau la umbre mari de goroni bătrâni, iar alții în arșița soarelui la picioarele predicatorului, înfățișând tablou vechiu din primii ani ai apostolatului creștin.

Partea doua a predicii rev. dn. canonic *Dr. Victor Bojor* o începe cu lupta persică: Cosroe împăratul Perșilor a năvălit în anul 614 asupra Ierusalimului... și biruind, duce s. Cruce... Heracliu mai târziu cu ajutorul lui D-zeu și cu oaste mică a repurtat o biruință strălucită. Cosroe ajunge pe patul de moarte... lasă ca urmaș pe al doilea fiu, al său; pentru aceasta Siroe — cel întâiu născut — face răscoală... ucide pe fratele său și grăbește moartea tatălui cu chinuri de carceră. Apoi Siroe închie pace cu Heracliu redând

s. Cruce... Zaharie episcopul Ierusalimului cu mare pompă aduce s. Cruce pe umerii împăratului îmbrăcat în haine smerite — desbrăcând hainele împărătești, fiindu-i așa imposibil a o duce — și o așează în locul de unde au luat-o Perșii.. De atunci înainte s. Cruce începe a fi prăznuită de toată lumea creștină.. De o lature a Sf. Cruci s'a așezat scrisoarea Sf. Elena, iar de cealaltă lature a s. Cruci scrisoarea lui Heracliu; întru aducerea aminte că s. Elena a aflat-o iar Heracliu a redobândit-o. Heracliu la patru ani dupăce o așezase în capela de pe dealul Căpăținilor din Ierusalim, a dus-o la Constantinopol și a așezat-o în biserica sfintei Sofii, ca să nu o fure iarăși păgânii de Turci cari începeau a năvăli prin acele părți ale Ierusalimului. În Constantinopol se arată publice s. Cruce spre închinare, în Joia, Vinerea și Sâmbăta-mare; pentru împărat, funcționari și credincioșii bărbați, pentru împărăteasă și femei credincioase și pentru Patriarh și preoți.

Trebue să iubim Crucea pentru că în Cruce e puterea noastră.., Exemplificată cu minunea coborârii de pe icoana crucifixului din fața altarului a s. Marii și a s. Ioan evanghelistul pe altar, lăsând o coroană de spini pe capul s. Ioan a lui D-zeu, cufundat în meditații de lacrimi.. Această coroană de spini închipuia relele navălite asupra lui Ioan, cari i-au format sfințenia în iubirea lui D-zeu cu resignații în voia Lui..

„Cuvântul crucii celor peritori nebune este iară nouă celor ce ne mântuim puterea lui D-zeu“...

...„Iară nouă celor ce ne mântuim, — cuvântul Crucii — puterea lui D-zeu este“... Acest citat a fost aplicat cu adevărată pătrundere psihologică a firii omenești; „Omul așa e de slab în sine însuși încât pentru slăbiciuni și patimi, pentru învingerea greutăților în deprinderea virtuților are mare trebuință de ajutorul puterii peste fire a s. Cruci — în calea grea și ostenitoare a călătoriei din lumea aceasta. Cu Crucea în

mână biruim: „In acest semn vei învinge“. În dânsa aflăm o pildă care rușinează orice slăbănogie și deșteaptă curaj.. un dar ce susține iubire, ce încălzește și aprinde spre bine inima noastră și însuflă jertă.. s. Pavel se restignează pe Cruce... „Cu Hristos împreună m'am răstignit“... Și răzimat pe Cruce se simțea mai tare decât toate ispitele!.. „Cine ne va despărții pe noi.. de dragostea lui D-zeu? Năcazul au foamea, au golă-tatea, au sabia?.. „Intru toate acestea biruim“. Mucenicii și mărturisitorii Crucii D-lui Hristos în chinurile lor cugetau la Cruce și aflau o putere ce-i făceau neînvinși. Să urmărim aceste frumoase pilde. Loviți de soarte nenorocoasă, năcăjiți în trupul nostru de boli și de dureri... ranele D-lui Isus răstignit ne vor face să iubim suferințele zicând cu s. Bonaventura: „Eu nu voesc să trăiesc fără suferinți... S. Terezia: „Ori să sufer ori să mor!“...Ce drept avem să fim mai bine tratați și mai cinstiți decât un D-zeu — făcut om?

Să cinstim dară Crucea! Să o primim cu bucurie ori de câte ori ne vine. Să ne hotărâm a-ne aduce aminte de Cruce în năcazurile și amărăciunile noastre pentru a primi tărie. Să nu luăm nici într'o seamă mărirea deșartă a lumii și să ne alipim numai de mărirea Crucii.. „Mie să nu-mi fie a-mă lăuda“, fără numai în Crucea Domnului nostru Isus Hristes..

Rev. d. canonic Dr. Victor Bojor. deși n'a rostit predica în mare patos oratoric, însă prin gesturile și prin tonul îndrumător și mai ales prin limbajul simplu și curat românesc cu accente ardelenesti — nevițiată de barbarismele literaturii moderne încă în fașă — grăind aproape un ceas, a pregătit vizibil sufletele la vărsarea grațiilor cerești. Efectul predicii se observă în atențiile fixe, în suspine, în lacrimile vărsate și'n liniștea mistică din timpul predicii.

Diverse.

Prea Sfinția Sa Părintele Episcop Iuliu în zilele de 8—11 Octomvrie a fost la București, participând la ședința solemnă a Parlamentului, convocată pentru alegerea noului Regent în locul regretatului Regent repausat George Buzdugan. Dela București Prea Sfințitul s'a reîntors la Reședință Vineri, în 11 Octomvrie seara.

În 13 Octomvrie Prea Sfințitul a sărârșit consacrarea bisericii noi din Pir (județul Sălajiu). Asupra consacrării vom reveni prin un raport mai detaliat.

În 16 Octomvrie Prea Sfințitul va pleca la Blaj, pentru a lua parte la conferința înaltului Cor Episcopal al nostru, convocată pentru 17 Octomvrie. — Dela Blaj, Prea Sfințitul se va reîntoarce la Reședință în 18 Octomvrie.

Jubileul preoțesc al Prea Sfințitului Nicolescu. În ziua de 30 Octomvrie a. c. va avea loc, în cerc restrâns, jubileul de 25 ani dela hirotonirea întru preot a P. S. S. Episcopului Lugojului, Dr. Alexandru Nicolescu. Păstorii P. S. S. ar fi dorit să sărbătorească acest jubileu cu fastul și amploarea recerută de însemnătatea evenimentului. Însă P. S. S. Episcopul prin consfătuirea cu Ven. Capitlu, a găsit de bine, ca aceasta prăznuire somtuoașă să o contramândeze pentru ziua când se va face inaugurarea bisericii catedrale din Lugoj, actualmente în plină operație de restaurare. Solemnităților inaugurării li-se va da un cadru estins. Atunci vor fi scoase în lumină meritele P. S. S., câștigate prin serviciile necontestate în însemnătatea și mărimea lor, servicii aduse dieceziei pe care-o cârmuește și cauzei catolice din țara noastră. Tot atunci P. S. S. va își va exprima recunoștința Sa pentru membrii sărguincioși întru îndeplinirea conștiințioasă a chemării lor, din sânul clerului de sub a Sa păstorire.

Deocamdată acum, în 30 Oct. jubileul se va serba fără rezonanță deosebită. Se va concherna Conzistoriul plenar la care vor participa toți protopopii districtuali! Se va

celebra sf. Liturghie solemnă, pontificată de P. S. S. urmate de Te-Deum. În ședința consistorială se vor rosti cuvântări omagiale din partea Ven. Capitlu și de către clerul diecezan extern. În bisericile parohiale din întreaga eparhie a Lugojului Duminecă în 27 Oct. a. c. după sf. Liturghie se va oficia un Te-Deum la sfârșitul căruia preoții celebranți vor ținea o vorbire ocazională, reliefând meritele P. S. S. Episcopului sărbătorit.

Din parte-ne, pe această cale, urăm. Tatăl ceresc să-i hărăzească încă mulți ani rodnici, zelului și priceputului Său și uitor marele arhieru Nicolescu.

Nou canonic la Lugoj. Aflăm cu bucuriei că Veneratul Capitlu din Lugoj a fost complectat prin alegerea bine meritată întru canonic a Clarisimului d. Dr. George Fireza, notar conzistorial și secretar episcopal. Noului canonic și pe calea aceasta trimitem celea mai călduroase felicitări și urări de bine pentru o lungă viață, împodobită cu o binecuvântată activitate spre mărirea Domnului și binele Bisericii Sale.

Știri mărunte. Cursurile la Academia noastră Teologică, s'au deschis în dimineața zilei de 1 Octomvrie. Deja în dimineața acestei zile programul zilnic seminarial (meditații, participarea la sf. Liturghie din catedrală) a fost observat cu stricteță, clericii fiind prezenți, cu puține excepții, din după amiaza zilei precedente. Cei întârziți au adus la prezentare motive întemeiate prin cari și-au justificat întârzierea (maximum 12 ore).

Disciplină și punctualitate riguroasă, stăpânește în Seminar.

Pentru acest an școlar au fost primiți la întâiul concurs în sânul clerului seminarial, în cursul I. 23 absolvenți de liceu (toți având bacalaureatul, condiție de primire „sine quanon”).

O zi de bucurie pentru copii. Duminecă în 15 Sept. a. c. a fost o sărbătoare dublă pentru copilașii dela școala primară din Gherla. S'a binecuvântat Altarul ce s'a înființat în edificiul școalei și a fost deschiderea anului școlar. Dar mai ales altarul: altarul lor le-a făcut bucurie mare. Era o

necesitate imperioasă aceasta. Aici, unde sunt peste 250 elevi gr. cat., era imposibil de a-i conduce în grup la Biserică unde nici nu încăpeau din cauza școlilor secundare. Și-așa mulți dintre copii rămăneau fără ascultarea sf. Liturgii.

Cu ajutorul lui D-zeu s'a ajuns la delăturarea acestei greutăți. Acei, cari au la inimă creșterea copiilor, s'au gândit că lipsa aceasta numai atunci va fi soluționată, când copiii vor avea altarul lor unde să se roage nestânjeniți. S'a cerut consimțământul Direcțiunii, care foarte înțelegătoare și-a dat învoirea, punând la dispoziție o sală corespunzătoare. Având sala, s'a cerut încuviințarea înființării altarului Prea Sfinției Sale Episcopului. Ca un părinte bun, care se îngrijește de fiecare fiu al său, a dat permisiunea necesară, dând și un antimis frumos pe care apoi o mână pie l'a căptușit și încadrat frumos

Aranjamentul electric și din lemn le-a suportat Direcțiunea, iar aranjamentul din lăuntru s'a confecționat din obolul ce s'a primit din partea M. On. D. Protopop și a Onor. Corp didactic, cari toți arată un interes deosebit față de altarul copilașilor.

Duminecă în 15 Sept. la ora 9 a. m. a fost binecuvântarea altarului făcută de M. On. D. Ioan Coste protopop, în prezența unui public ales a învățătorilor și a unui număr mare de copii. După ce s'a făcut sfințirea apei, s'a binecuvântat altarul și vasele nou cumpărate, urmând sf. Liturgie. La finea sf. Liturgii Dl protopop prin o vorbire simțită cu adevărat a arătat în-sămănătatea capelei și a îndemnat pe copii la muncă.

A fost o surprindere plăcută pentru copilași — ei nici nu știau ce-i așteaptă. Să fi văzut fața lor cum radia bucurie. Aici la altarul lor li-se-va servi în fiecare Duminecă și Sărbătoare sf. Liturgie, unde ei se vor putea ruga. Vor avea întotdeauna și predica și aici se mărturisesc și cuminecă.

Pelângă aceasta, copiii iau parte activă la Sf. Liturgie. Ei cântă, citesc Apostol și rugăciuni, ei sunt crâsnici, împodobesc etc. Și toate aceste le fac cu bucurie foarte mare și ție mai mare dragul când îi auzi zicând: Biseriçuța noastră.

A fost o sărbătoare pentru copii și ei

nu o vor uita aceasta. Să dea Domnul, ca sămânța ce li-se va sădi de lângă Altarul acesta în sufletul lor să dea cu timpul o roadă bogată, să fie creștini buni.

C. Papiu
catehet.

IN TIPOGRAFIA DIECEZANĂ

se efeptuesc tot felul de imprimare, necesare cancelariilor. Cu plăcere luăm la tipar: Opuri, Broșuri, Bilanțe și Anunțuri funebreale, de logodnă și de cununie, Circulare, Invitări, etc. tot felul de lucrări ce se ține de arta tipografică.

DECRETELE

Conciliilor Provinciali I. și II

se află de vânzarea la **Librăria Diecezană**

Gherla. — Piața Unirii 13.

Prețul unui exemplar 100 Lei, plus porto postal.

LA LIBRĂRIA DIECEZANĂ, Gherla

se află de vânzare

Teologia Dogmatică volumul I. și volumul II. de I. P. S. Sa

Dr. Vasile Suciu.

Prețul unui volum 250 Lei, plus porto postal, și Teologia Dogmatică Specială vol. I. Prețul 300 L plus porto și volumul II. Prețul 360 Lei.

Asortiment bogat de tot felul de rechizite cancelariale necesare pentru Oficiile protopopești și parohiale.

Protocol exhibitor, legat în pânză 280 Lei.

Matricula Botezaților, Cununaților, Morților, legată în pânză 280 Lei.

Protocol pentru *Rațiuni* 280 Lei.

Protocol pentru *Liturgii, predici, carte postală, protocol de sedințe* 180 L.

Tot felul de tipărițiuri — extra-se matriculări, informațiuni periodice, diplome pentru cantori, coale pentru rațiuni, statul activ și pasiv etc. — toate în ediție nouă; hârtie fină, cerneală, penițe, creioane, tamponuri, etc în preț redus și calitatea cea mai bună.

Furnizăm sigile și stampile pentru Oficii! Toate comenzile se execută prompt și cu reînțoarcerea postei.

BIBLIOTECA DIN GHERLA.

SERIA I: PENTRU INTELECTUALI.

- Nr. 1. *Apărarea Creștinismului prin Unirea Bisericilor*, studiu dogmatic, canonic, istoric, social, de actualitate, cu un Supliment: Porniri și mișcări de Unire cu Biserica Romei, din zilele noastre, mai ales la Români... 378 pagini, — format 8-o, prețul 140 Lei.
- Nr. 2. *Dumnezeu, Creatorul omii*, conferința filosofico-teologică, 62 pagini, prețul 15 Lei.

SERIA II. PENTRU POPOR.

- Nr. 1. *Adevărata Biserică a Domnului Nostru Iesus Hristos*. Partea I. Ce este Biserica adevărată. Unitatea și vechimea ei. Cum s'au despărțit de Biserica Grecii și Protestantii. Ediția II. 108 pag., prețul 12 Lei.
- Nr. 2. *Datorințele creștinești ale bărbaților*. Bărbatul Cap de familie, soț de căsătorie, părinte sau tată, 62 pagini, prețul 6 Lei.
- Nr. 3. *Invățătură creștinească pentru femei*. Să se ferească de păcatele limbii, să nu se mânie; să-și împlinească datorințele ca soții de căsătorie și ca mame. Ediția II. 48 pagini, prețul 6 Lei.
- Nr. 4. *Invățături pentru tinerii feciori*. Lupta împotriva diavolului, împotriva lumii, împotriva trupului. Cinstirea părinților, aducerea aminte de moarte, numărul păcatelor, 36 pagini, prețul 6 Lei.
- Nr. 5. *Invățături creștinești pentru fetele fecioare*. Curățenia — virtute înaltă. Vrăjmașii curățeniei, lupta împotriva vrăjmașilor acestora, 40 pagini, prețul 6 Lei.
- Nr. 6. *Adevărata Biserică a Domnului Nostru Iesus Hristos*. Partea II. Biserica adevărată trebuie să fie: Una, Sfântă, Catholică și Apostolică. Singură Biserica Romei celei vechi are toate aceste semne ale adevăratei Biserici. Bisericile ortodoxe, protestante și Pocăiții nu întrunesc semnele adevăratei Biserici.

SERIA III. PENTRU PREOȚII-PĂSTORI SUFLETEȘTI.

- Nr. 1. *Manual de Cateheze practice*, pentru învățământul Religiei în clasele I și II din școala primară. Vol. I. Lecții metodice (18 lecții) pentru trimestrul I al anului școlar, 176 pagini în 8-o, prețul 50 Lei.
- Nr. 2. *Manual de Cateheze practice etc.* Vol. II. pentru trimestrul II (27 lecții practice) 184 pagini, prețul 60 Lei.
- Nr. 3. *Manual de Cateheze practice etc.* Vol. III pentru trimestrul III (15 lecții practice) 120 pagini, prețul 40 Lei.

Toate aceste cărți și broșuri — publicate de canonicul Dr. VICTOR BOJOR, se pot comanda dela **Librăria diecezană Gherla, județul Someș.**

Cel ce comandă deodată toți numerii din toate trei seriile, trimițând cu mandat poștal suma de **360 Lei**, va primi cărțile — scutite de porto postal.

La comande separate — de câteva exemplare, să se adaugă și porto postal, la broșurile mici — câte 2 Lei de exemplar, iar la cele mai mari câte 10 Lei.